

Korkeakoulujen opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden ja hallinnon yhteistyöryhmän (KOOTuki) sekä Oppijan tietovirtojen ja VIRTA-opintotietopalvelun ohjausryhmän (OPTIETOR) yhteiskokous

Aika: Tiistai 2.4.2019 klo 13.30-15.56

Paikka: Haaga-Helia, tila 2003_Teoria40 OP Pohjola (Ratapihantie 13, Helsinki)

Osallistujat:

Oppijan tietovirtojen ja VIRTA-opintotietopalvelun ohjausryhmä:

- Puheenjohtaja: Jukka Haapamäki, opetus- ja kulttuuriministeriö. Yhteiskokouksen puheenjohtaja.
- Päivi Aho, Laurea-ammattikorkeakoulu
- Sami Hautakangas, Tampereen yliopisto
- Terttu Kauranen, Saimia ammattikorkeakoulu
- Markku Sutinen, Turun yliopisto
- Ismo Kantola, Turun ammattikorkeakoulu
- Erja Widgrén-Sallinen, Itä-Suomen yliopisto
- Jukka Ivonen, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
- Ani-Jatta Immonen, Aalto yliopisto
- Merja Väistö, Opetushallitus
- Eero Manninen, Suomen ylioppilaskuntien liitto **ESTE**
- Anna Loukkola, Tilastokeskus **ESTE**
- Ilmari Hyvönen, opetus- ja kulttuuriministeriö **ESTE**
- Sihteeri: Paula Merikko, CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy, **ESTE**, sijaisena Eeva Polvi, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy. Yhteiskokouksen sihteeri.

Korkeakoulujen opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden ja hallinnon yhteistyöryhmä (KOOTuki):

- Erja Widgrén-Sallinen, OHA-forum, Itä-Suomen yliopisto, puheenjohtaja
- Tuomas Orama, AAPA, Metropolia Ammattikorkeakoulu, varapuheenjohtaja **ESTE**
- Tapio Ekholm, Synergiaryhmä
- Marko Forsell, Digi-peda-ryhmä, Centria-ammattikorkeakoulu
- Erja Nokkanen, Opetushallitus
- Markku Närhi, FUCIO, Jyväskylän yliopisto
- Tapio Rimpioja AMK-OHA, Metropolia Ammattikorkeakoulu
- Kari Helenius, AAPA, Hämeen ammattikorkeakoulu **poistui kohdassa 5**
- Markus Torkkeli, OHA-forum, Aalto-yliopisto **(etänä, saapui kohdassa 2)**
- Totti Tuhkanen, Synergiaryhmä
- Merja Väistö, Opetushallitus
- Marko Wilen, AMK-OHA, Laurea-ammattikorkeakoulu
- Christa Winqvist, FUCIO, Aalto-yliopisto **(etänä, saapui kohdassa 3, poistui kohdassa 4)**
- Stina Westman, CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy, sihteeri

Asiantuntijat

- Lara Anastasiou, CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Marko Borodavkin, AMK-OHA
- Ilmari Hyvönen, opetus- ja kulttuuriministeriö **ESTE** sijaisena Jonna Korhonen OKM
- Jukka Kohtanen, CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Helena Majamäki, CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Laura Pellikka, OHA-forum
- Mari Pihamaa, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Jussi-Pekka Pispala, FUCIO, Tampereen yliopisto
- Jaakko Riihimäki, AAPA
- Ari Rouvari, CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Teemu Seesto, FUCIO

Muistio

1. Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja Jukka Haapamäki avasi kokouksen klo 13.30. Haapamäki esittäytyi OPTIETORin puheenjohtajana ja Erja Widgrén-Sallinen KOOTuen puheenjohtajana. [Liitteenä](#) edellisen yhteiskokouksen 24.10.2018 muistio. Todettiin, että kokouksesta tehdään keskustelua mukaileva muistio.

2. Ajankohtaista Vision 2030 kehittämisohjelman 2. "Uudistuva korkeakoulutus ja digitaalinen palveluympäristö" tiekartan toimeenpanosta (aiempi otsikko: Ajankohtaista Vision2030-kehittämisohjelmien tiekartan toimeenpanosta)

Jonna Korhonen opetus- ja kulttuuriministeriöstä esitteli asian Ilmari Hyvöstä sijaistaen. Otsikko muutettiin, koska puheenvuoro ei käsitellyt koko Visiota 2030, jossa on mukana myös tiedepolitiikkaa. Esitys [liitteenä](#). Jatkuvaan oppimiseen on OKM:n eri osastojen yhteinen ryhmä, joka konseptoi jatkuvaa oppimista.

Keskustelussa Tapio Rimpioja kiitti selvästä esityksestä. Jussi-Pekka Pispala kertoi pitävänsä diasta, johon oli koottu suunnitteilla olevan digitaalisen palveluympäristön kehittämisen toimet (5 kpl). Hän jatkoi, että toimintaympäristöt ovat erilaisia ja esim. yhteiset perusrekisterit toimivat yhteentoimivuuden edistäjänä.

Markus Torkkeli liittyi kokoukseen etäyhteydellä klo 14.10.

Jukka Kohtanen nosti esiin oppijan tietovirtoihin liittyen Euroopan ulkopuolelle ulottuvat ratkaisut ja mietti, kuinka paljon niissä pitäisi huomioida esim. Kiinasta tulevia opiskelijoita. Korhonen totesi, että esimerkiksi European Student Identifier, Erasmus Without Paper (EWP) perustuu EU:n sisäisen liikkuvuuden rakentamiseen ensin. Korkeakoulukentän näkökulmasta kansainvälinen yhteistyö pitäisi miettiä kerralla. EMREX kohdistuu kansainväliseen näkökulmaan, ja EWP on EU:n sisäinen malli. Peruslogiikat rakentuvat asioille, joita eivät EU:n ulkopuoliset opiskelijat voi saada.

Stina Westman nosti esiin opettajan polun näkökulman ja tulevaisuuden entrepreneur-opettajat: keille kaikille tarvitaan jatkuva ID? Onko niin, että oppija-ID:stä siirryttäisiin opettajien ID:hen jatkuvaa oppimista ajatellen? Korhonen totesi, että Erasmus-yhteistyö keskittyy opiskelijoihin. Marko Wilén totesi, että opettajan voi pakottaa hyödyntämään tiettyä ratkaisua työnantajan kautta. Opiskelijaa on haasteellisempi saada luomaan itselleen tunnuksia.

Korhonen kertoi odottavansa mielenkiinnolla kokonaisuutta osana EU:n kehitystä, sillä usein EU-tasolla digitoidaan asioita miettimättä koko prosessien digitalisointia. Eurooppalaisiin infra-asoiden rakentamiseen tähtääviin korkeakoulutuksen verkostoihin on hakenut 11 suomalaista korkeakoulua. Toistaiseksi asioita mietitään pitkälti kansallisella tasolla.

Haapamäki kysyi, onko korkeakoulujen kannalta merkitystä, millaisissa verkostoissa ne tekevät kansainvälistä yhteistyötä vai tekevätkö ne sitä pistemäisesti. Ani-Jatta Immonen katsoi, että EIT Digitalin tyyppistä toimintaa voi tulla mistä vain. Pistemäinen ratkaisu on hankala, sillä tällöin ei ole mahdollisuutta vaikuttaa siihen, kuka luo yhteistyöverkostoja. Pitäisi olla malli, joka sopii kaikille. On helpompaa osallistua tunnistautumiseen, mikäli iso osa partnereista kuuluu johonkin, esim. eduGAIN. Pispala totesi, että yhteistyön muotoja on monia ja opetuksen yhteistyö on sopimuksellista vaihtojen vuoksi. Tutkimuksen kontekstissa vaihtuvuutta on kenties enemmän, kun pitää varautua monenlaisiin tilanteisiin. Esim. EduGAINissa on huomioitava, että eri maissa on taustalla erilaisia toimintatapoja. Keneen voi luottaa, kun maailma on kirjava?

Markku Närhi totesi, että esityksen oppijan polkua kuvaavasta prosessikuvasta puuttuu opinto-oikeuden myöntäminen: missä vaiheessa syntyy peruste hakeutua johonkin. Tutkintotavoitteisella muodollisella kontekstilla on tärkeää olla tarjonnan jälkeen hakeutuminen ja opinto-oikeudelle muotoutumisen peruste.

Torkkeli totesi, että on kansainvälisiä ratkaisuja, joissa opiskelijat koostavat itselleen kursseja EU-kumppaneiden kanssa eurooppalaisen korkeakoulualan kontekstissa. Kiinalaiset yhteistyökumppanit ovat olleet hyvin tarkkana tietämään, mistä heidän opiskelijansa tiedot löytyvät ja käytetäänkö opintoihin liittyen esim. yhdysvaltalaisia pilvipalveluita. Tämä voisi olla yhteistyön este.

Korhonen kuvasi, että eurooppalaisen koulutusalueen visiossa on mukana ajatus, että olisi maan rajat ylittäviä kampuksia. Opintopisteiden kerääminen oma asiansa, jonka ohella tutkinto pitää asettua jonkin tietyn maan järjestelmään.

3. Korkeakoulujen opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden ja hallinnon (OPI) viitearkkitehtuurin päivitys

Ari Rouvari ja Lara Anastasiou esittelivät päivitystyötä ([esitys liitteenä](#))

Päivitystyön esittelyn näkökulmana oli eteneminen edellisen yhteiskokouksen (10/2018) jälkeen, jolloin työ oli käynnistetty. Nyt työ on edistynyt lähtien oppijan polusta, sitä tukevista palveluista sekä näitä tukevista prosessialueista. On keskitytty etenkin toimintatason arkkitehtuuriin sekä arkkitehtuurin periaatteisiin. Tietojärjestelmäarkkitehtuuri on työn alla, viitearkkitehtuurissa ei mennä kovin syvälle.

OPI-viitearkkitehtuuria avattiin esityksessä Ristiinopiskelun kehittämishankkeen (RiKe) esimerkin kautta. On tunnistettu oppijan polun vaiheita, joissa käytetään eri palveluita ja prosesseja. Taustalla on tietoarkkitehtuuri, ja ristiinopiskeluun liittyviä käsitteitä on OKSA-sanastossa. Tarjontatieto on osa OPIn tietoarkkitehtuuria, ja ristiinopiskelun skeemasta mennään yleiseen tietomääritykseen.

Christa Winqvist liittyi kokoukseen etäyhteydellä klo 14.33.

Keskustelussa Sami Hautakangas totesi, että ”duplo-tasolla” RiKe sopii sijoitteluun. Tietoarkkitehtuuri on kuitenkin kompleksisempi, ja mm. OKSA ei ole riittävä, vaan esim. henkilötietoja on laajemmin mukana, kun tietomallia on rakennettu. Näin master datana tulisi olla VRK:n tietoja tai jokin muu määrittely, joista johdetaan termejä. Myös korkeakoulujen välinen toiminta tuo elementtejä kokonaisuuteen.

Rouvari totesi, että mukaan ole piirretty teknologia-arkkitehtuuria, eli ratkaisuja, jotka tuottavat esim. Hakan. Olennaisia järjestelmiäkin puuttuu vielä. Tietoarkkitehtuuria voisi tarkentaa muissa kuvissa, eli missä ovat skeema, JSON-tiedostot jne.

Närhen mielestä kuva on hyvä ja käytetty esimerkki on käsitettävissä. Tutkinto-opiskelijan ristiinopiskelupalvelu lienee tälle sopiva otsikointi, sillä aikuiskoulutuksen osalta ei toimita kuvassa esitetyllä tavalla. Hautankankaan mukaan rajaus viittaisi jo korkeakoulussa sisällä olevaan opiskelijaan. Närhenkin mielestä kyseessä on opinto-oikeuden jo omaava opiskelija. Teknologia-arkkitehtuurilla voisi hänen mielestään tehdä harjoituksen palveluväylällä, esimerkiksi käydä läpi henkilötietojen käsittelyä kolmannen osapuolen palveluissa. Pispä antoi positiivista palautetta: tämä on esimerkki, kuinka kokonaisarkkitehtuuri-mallia voidaan käyttää.

Westman pohti, millä tasolla edellisessä asiakohdassa käsitellyt tarjontatieto ja identiteetinhallinta ym. kokonaisuudet on hyvä linkittää OPI-viitearkkitehtuuriin. Jos tulossa on yhteisiä palveluita, mennään ratkaisuarkkitehtuurin tasolle. Hankkeita voisi kannustaa kuvaamaan tehtyä työtä näin ja siten validoimaan tekemäänsä työtä. Westman kiitti, että Ristiinopiskelun kehittämishanke on ollut Hautankankaan kautta hyvin mukana kokonaisuudessa ja nyt on päästy tasolle, jossa työtä voi jäsentää eteenpäin.

Tapio Ekholm kommentoi OPI-viitearkkitehtuurityötä Synergiaryhmän näkökulmasta. Tässä vaiheessa työssä on melko tiukka rajaus ja monet puheenvuoroissa esille tuodut asiat ovat sellaisia, joita tuotetaan myöhemmässä vaiheessa. Nyt on tärkeää rajata valmistelutyötä siten, että toukokuun kevätseminaarissa on mahdollista esitellä huolellisesti valmisteltua tuotosta. Anastasiou jatkoi, että seuraavat valmistelun askeleet otetaan huhti-toukokuussa. Korkeakoulujen on nyt hyvä mahdollisuus osallistua viitearkkitehtuurityöhön Eduuni-alustan kautta.

4. Suoritustietojen virtaukset tulevaisuudessa

Jukka Kohtanen esitteli asiaa, esitys [liitteenä](#). Esitys jakautui nykytilan läpikäyntiin, lyhyen aikavälin tilanteeseen sekä vuoteen 2030 ulottuviin tulevaisuuden skenaarioihin. Lyhyen aikavälin kuvassa olivat KOSKI-suostumuksenhallintapalvelu ja ristiinopiskelupalvelu, sisältäen oletettaman, että korkeakouluilla on rekisterit tulevaisuudessakin.

Tulevaisuuden skenaariossa 1 a korkeakoulun rajapinnasta siirtyvät suppeat tiedot tiettyyn suoritukseen liittyen, tukeutuvat keskitettyihin tietovarantoihin joilla siirtyviä tietoja rikastetaan. Yleisemmät tiedot ovat

keskityksissä rekistereissä. Skenaariossa 1 b on yhteinen rekisteri, joka ei ole kovin suuressa roolissa suoritustietojen siirron kannalta. Skenaariossa 2 siirrytään "omadata-palvelun" suuntaan, liittyen myös tietojen säilytykseen ja oikeuksiin. Realistisimpana Kohtanen piti skenaariota 3, jossa oli joitain yhteisiä rekistereitä, joitain korkeakoulujen omia, omadata-palvelu sekä viranomaisraportointi omina kehityskulkuinaan. Kohtanen katsoi, että joka tapauksessa yhteisesti tulee huolehtia tiedon saatavuuteen, yhteismitallisuuteen ja luotettavuuteen liittyvistä asioista. Täytyy rakentaa yhteinen sanasto, tietomalli, sovellusprofiilit ja skeemat sekä niiden päälle rakentuvat tekniset ratkaisut. Tietoa tulee rikastaa yhteisesti sovitulla tavoilla. Opiskelijalla on oikeus tietoihinsa. On mietittävä, voidaanko tunnistautumisen vaatimuksia laskea sekä millaisille palveluille tietoja voidaan luovuttaa - keneen voi luottaa? Kaikkiaan palvelun tuottajien määrää ja kirjoja tulisi laajentaa. Näin painopistettä siirretään lähemmäs yksityisiä / kolmannen tahon tarjoamia palveluita. Kokonaisuutta on hyvä lähestyä tietopohjaisesti ja pitää varoa osaoptimointia yhden toimintaprosessin kannalta. Fokuksessa on suoritusten siirto, jolloin perusrekisteriratkaisun sijaan siirtorajapinnalla on merkitystä. On myös muita korkeakoulujen palveluita, joissa tieto on eri roolissa. VIRTAn päälle voidaan tuottaa eri liiketoimintamalleja.

Keskustelussa Hautakangas totesi, että menetelmiä ollaan edistämässä. Toistaiseksi ollaan vielä tilanteessa, että eri rekistereissä tietoja mäpätään ja toimitaan kaikkiaan pienellä tasolla. Wilén toi esiin, että esityksen lopussa oli hyvänä nostona se, tarvitseeko tietovarantoa kehittää julkisella rahalla. Westman totesi tietovarannon olevan kokouksen osallistujille melko latautunut termi. Alustuksen pohdinnassa näkökulma oli laajempi - ehkä tietopohja? Mitä sillä haluttaisiin tehdä? Tiedon käyttö ja rikastaminen tehdään toisaalla, toisaalla voi olla merkitystä järjestelmillä. Pitäisi puhua ekosysteemeistä ja miten niihin saadaan palveluntarjoajia mukaan.

Pispa pohti, että päätelmädiassa oli tiedon saatavuuden, yhteismitallisuuden ja luotettavuuden vaade. Olisivatko oikeellisuus ja ajantasaisuus järjestyksessä ensin?

Närhi katsoi esityksessä olleen hyviä, avaavia skenaarioita. Korkeakoulu on tiedon tuottaja ja tietoa käytetään muualla. Tiedon määrään liittyen hän toi esiin, että tieto granularisoituu koko ajan, ja osaamisprofiiliin tiedot ovat paljon laajemmat kuin suoritustiedot. Korkeakoulu voisi omassa koulutuksessaan käyttää muualta tulevaa tietoa opiskelijasta. Miten korkeakoulu toimisi tiedon hyödyntäjänä? Kohtanen totesi, että korkeakoulut ja suoritustietonäkökulma olivat esillä. Närhi mielti, että esimerkiksi työnantaja voisi hyödyntää opiskelijan opintosuunnitelmaa.

Korhosen mukaan skenaariossa 2 keskiö on valmisteilla EU-tasolla. Kohtanen katsoi, että käytävä keskustelu uutta ja kyseessä on kokonaisvaltainen muutos. Westman pohti, että osallistujilla on mahdollisesti illuusio, että esiteltyjä skenaarioita voitaisiin edistää ohjaten. Jo nyt on meneillään hybriditilanne, johon liittyy oppijan omadataa sekä tiedon luovuttamista mm. Kosken kautta. Korhonen esitti, voisiko mallina olla data wallet ja palvelut mahdollisesti luovuttaisivat tietoja viranomaisille. Kohtanen katsoi, että viranomaisten tiedosaantitarve täytyy täyttää eikä se saa olla riippuvainen suostumuksesta.

Wilén pohti, omistaako henkilö omat tietonsa joskus niin voimakkaasti, että voisi laskuttaa niiden käytöstä ja kuka niillä saa tehdä rahaa. Haapamäki toi esiin, että aamupäivän VIRT-ohjausryhmässä oli ollut tästä puhe: korkeakouluilla on oikeus opiskelijoidensa tietoihin, esimerkkinä toisen korkeakoulun järjestelmässä oleva opiskelija. Caseina ovat mm. rahoitusmalli sekä oppimisanalytiikka. Koska yksittäisen henkilön tietojen siirrosta kyse, tälle on oltava lakiperuste sekä nyt että tulevaisuudessa. Närhi totesi, että korkeakoulu voi olla kiinnostunut hakijan osoittamasta osaamisesta valintakriteerien muuttuessa, esimerkiksi lukioaikaisen kurssin osalta. Haapamäki totesi, että opiskelijavalintaan liittyen tämä voisi olla mahdollista, sillä jo nyt voidaan antaa lupa YTL-tietojen luovuttamisessa korkeakoulujen opiskelijavalintaan. Toisen korkeakoulun suoritus myös voi kiinnostaa kk:ja. Immonen mielti, että on tarvetta saada tietoja toisessa korkeakoulussa tehdyistä suorituksista. Kun tällä hetkellä tehdään VIRT-aste raportteja, ne muodostetaan vain korkeakoulun omista tiedoista. Westman näki, että mikäli asiasta on keskusteltu, sille oletettavasti on tarvetta. Perusteita ja menetelmiä voidaan myös tarkastella.

Haapamäen mukaan rahoitusmallin liittyen jo nyt tehdään VIRT-asta kautta tarkistus siitä, onko opiskelijalla aiempi tutkinto. Tämä on keskeinen osa tehtävää, ja on tarkistettava, että tiedot ovat oikein. Asia tulee esille myös, mikäli korkeakoulut miettivät yhteisten opintotietojärjestelmien kehittämistä. Pispa tiedusteli, tehtiinkö lakimuutos jossa VIRT-assa myös OKM rekisterinpitäjä. Haapamäki totesi, että nykyisessä VIRT-tietovarantoa koskevassa laissa on määritelty yhteisrekisterinpitäjyys nyt korkeakoulujen ja OKM:n kesken. Tämä selkeyttää tilannetta OKM:n tasolla, mutta ei ratkaise korkeakoulujen välisen

tiedonvaihdon tilanteita. Immonen ehdotti, että tehtäisiin yhteinen tietovaranto, ja OKM määriteltäisiin tässä rekisterinpitäjäksi. Haapamäen mukaan tällaisesta järjestelystä voidaan tehdä laki.

Westmanin mukaan keskusteluihin tulee toistuvasti kysymys, millä oikeudella säilötään henkilöön liittyvää tietoa. Tietoa tulee kuitenkin voida vaihtaa, jotta päästään Vision mukaiseen tilanteeseen. Arkkitehtuuriperusteissa on, että kertaalleen tallennettua tietoa ei pitäisi kysyä uudestaan. Tiedonhallintalaki ja sen tulkinta tulee muuttamaan tilannetta. Haapamäki totesi, että tutkimustietovarantoa rakennetaan ja tietoa tulee välittää eri toimijoiden välillä. Tähän on ehdotettu ratkaisuksi erillislakia.

Wilén nosti keskusteluun aiemman osaamisen tunnistamisen oppijan näkökulmasta: "löysimme tällaisen osaamisen, haluatko hakea hyväksilukua". Korkeakoulun on saatava kysyä tietoa toiselta tätä varten ja kannatusta on sille, että näin voisi toimia. Pitää näyttää opiskelijalle jotain kautta. Närhi totesi tunnistavansa monta palveluprosessin kohtaa, jossa korkeakoulussa luotettavaksi tunnistettu tieto pitäisi olla oppijan ja organisaation käytössä. Luovutusperuste ei voi olla vain suostumus, tämä helpottaisi käytännön prosesseja tiedon liikuttamisessa. Lähtökohtaisesti tieto on julkista. Haapamäki nosti verrokiksi tähän tutkimustietovarannon ja siihen linkittyvän erityislain. Lähtökohtaisesti sielläkin oleva tieto on julkista. Tukevat tietovarannot mahdollistavat vahvasti tämän.

Pispan mukaan on edelleen olemassa ongelma siitä, mitä vain nimi kertoo opinnosta, siis kirjauksen laatua ja osaamisen kuvailutietoa tarvitaan. Tarvittaisiin kansallinen opiskelijan portfolio, jollainen on USA:ssa käytössä. Westmanin mukaan ORCID tutkijatunnisteena (kuten kv-verkostomainen oppija-id) on vastaava ja kiinnostaa kaupallisia organisaatioita. Miten saataisiin kansallisesti ja kollektiivisesti ja kenen ylläpitämänä tieto siitä, mitä yksilö on tehnyt kokonaisuutena (sisällöt, kuvaukset). Tiedon hyödynnettävyyden tukeminen on yhteinen ponnistus. Wilén katsoi, että jos VIRTASTA saadaan vaikka otsikkotieto, siihen voisi liittää korkeakoulujen tuottamia tarkempia kuvauksia. Kansallisen rekisterin ei siis välttämättä tarvitse sisältää kaikkea. Haapamäki kiitti keskustelusta.

5. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen digitalisaation tiekartta KOOTuen ja OPTIETORin toiminnassa (ka.csc.fi)

Stina Westman esitteli asiaa. Ka.csc.fi-tiekartta on yhteinen viitekehys muutoksille ja toimii seurattavien asioiden listana.

Kari Helenius poistui klo 15.49.

Westman kertoi tiekartan rakenteesta ja päivitysprosessista. TICTOR päivittää tiekarttaa, ja viimeisin päivitys on tehty 23.1.2019. Tiekartan sinisiin ja vaaleanpunaisiin otsikoihin ja linkitetty ns. laskeutumissivut. Tiekartta laskeutumissivuineen voisi toimia ns. seurattavien asioiden listan korvaajana ja eri ohjausryhmät voisivat tuoda tiekartalle sekä laskeutumissivuille sisältöä kokousvalmistelujensa ja muistioprosessiensa kautta. Tiekartta on yhteinen työkalu ja sitä voivat ryhmät hyödyntää. Kommentteja ei noussut ja Haapamäki piti ideaa hyvänä.

Sovittiin, että tunnistetaan kokousmuistiossa, mitä tiekartan asioita on käsitelty, muistioidaan ja täydennetään muistion kautta. Teemat viedään soveltuvin osin laskeutumissivuille ja TICTORille.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Yhteisen työskentelyn jatko

Puheenjohtaja tiedusteli, haluavatko ryhmien osallistujat yhteiskokouksen syksyllä 2019. Kummallakaan ryhmällä ei ole sovittuja kokouksia syksyille. Sovittiin, että yhteiskokouksia pidettäisiin jatkossa puolivuositain ja seuraava kokous olisi syyskuussa 2019. CSC kartoittaa syksyille sopivan ajankohdan.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.56.